

CYKL | ŚWIAT WARTOŚCI

GRUPA WIEKOWA | KLASY 7–8

PRZEDMIOT | LEKCJA WYCHOWAWCZA, WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA

SCENARIUSZ LEKCJI

opracowanie: Izabela Wypich

FILM | *Lada dzień*

Ensilumi, Finlandia 2020, 82 min

reżyseria: Hamy Ramezan

scenariusz: Hamy Ramezan, Antti Rautava

obsada: Aran-Sina Keshvari, Shahab Hosseini, Shabnam Ghorbani, Niilo Airas, Toni Airas, Lumi Barrois

Kameralna historia o tym, że nawet w ciężkich czasach nie wolno tracić nadziei i warto myśleć pozytywnie. *Lada dzień* opowiada też o tym, że każda nowa przyjaźń wzmacnia i dodaje sił. Wiedzą o tym główny bohater Ramin i cała jego rodzina mieszkająca w ośrodku dla uchodźców w Finlandii. Nie poddają się smutkowi, mimo że już ostatni raz mogą ubiegać się o wymarzony azyl w nowej ojczyźnie. Historia powstania tego debiutanckiego filmu fabularnego Hamy’ego Ramezana oparta jest na wątkach z dzieciństwa reżysera, którego rodzina trzydzieści lat przed powstaniem filmu uciekła z Iranu do Finlandii w obawie przed wojną z Irakiem.

W oczekiwaniu na wyrok. Sytuacja migrantów i uchodźców w Europie

Temat lekcji

W oczekiwaniu na wyrok. Sytuacja migrantów i uchodźców w Europie.

Czas trwania lekcji

2 x 45 min

Cele lekcji

Podczas lekcji uczeń:

- rozwija umiejętności krytycznego i logicznego myślenia,
- wyjaśnia, w jaki sposób można zachować godność w skrajnych sytuacjach,

- zna i umie rozróżnić takie pojęcia jak: *uchodźca, azylant, emigrant*,
- rozumie złożoność problemów związanych z globalnym kryzysem uchodźczym.

Powiązanie z podstawą programową

Wiedza o społeczeństwie

III. Rozumienie siebie oraz rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń:

- 3. wyjaśnia związek między godnością a prawami, które mu przysługują;

XII. Sprawy międzynarodowe

5. formułuje sądy w sprawach wybranych problemów społecznych współczesnego świata; rozważa propozycje działań w kierunku poprawy warunków życia innych ludzi na świecie.

Metody i formy pracy

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- burza mózgów,
- praca z filmem,
- schematy widzialnego myślenia,
- pogadanka,
- dyskusja,
- alternatywnie: interaktywna lekcja online w czasie rzeczywistym.

Środki dydaktyczne

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film *Lada dzień*,
- karta pracy,
- tablica,
- komputer, rzutnik.

Alternatywnie, w przypadku lekcji zdalnej:

- lekcja interaktywna w programie Nearpod.

Wersja do wyświetlania: <https://share.nearpod.com/CHc7KLAHJeb>

Wersja reuse (edytowalna) <https://share.nearpod.com/e/q1BAUXsIJeb>

Przygotowanie do lekcji

Lekcja w formie tradycyjnej lub zdalnej musi się odbyć po obejrzeniu filmu *Lada dzień*. W przypadku lekcji zdalnej nauczyciel powinien wcześniej założyć bezpłatne konto w aplikacji Nearpod, aby w pełni wykorzystać możliwość aplikacji, która służy do udostępniania uczniom lekcji interaktywnych. Dzięki niej uczniowie razem z nauczycielem mogą przeglądać kolejne etapy lekcji i uczestniczyć w aktywnościach angażujących wszystkich uczestników lekcji.

PRZEBIEG LEKCJI

Wprowadzenie

Nauczyciel przedstawia temat lekcji, a następnie nawiązuje do treści filmu, czyli historii irańskiej rodziny, która przebywa w ośrodku dla uchodźców, oczekując na „wyrok”, czyli decyzję fińskiego rządu w sprawie przydzielenia im azylu. Sytuacja członków rodziny jest specyficzna. Z jednej strony żyją już w nowym państwie, a dzieci chodzą do miejscowej szkoły. Główny bohater, trzynastoletni Ramin, właśnie zaczyna w szkole kolejny etap, poznaje nowych kolegów, zakochuje się. Z drugiej strony, na początku filmu

dowiadujemy się, że rodzina dostała już odpowiedź odmowną, jednak trzyma się nadziei na pozytywne rozpatrzenie złożonego odwołania.

→ Nauczyciel informuje uczniów, że lekcja będzie dotyczyć właśnie problemów emigrantów, uchodźców i azylantów, którzy podobnie jak bohaterowie filmu skazani są na tułaczkę, czekanie i poddanie się bezwzględny wyrokom władz krajów, do których trafiają.

Realizacja tematu

Realizacja lekcji może być przeprowadzona w tradycyjny sposób lub alternatywnie na platformie Nearpod.

→ Na początku nauczyciel pokazuje uczniom zdjęcie

Źródło zdjęcia: <https://pixabay.com/pl/photos/syria-uchod%C5%BAC%C3%B3w-grecja-turcja-3290733/>

Na tablicy (kolejnym slajdzie) uczniowie najpierw zbierają odpowiedzi na pytanie, co widzą. Następnie – co myślą, i na koniec – czego nie wiedzą.

Przewidywane odpowiedzi

CC BY-NC-ND: uznanie autorstwa – użycie niekomercyjne – bez utworów zależnych 3.0 Polska

Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

Co widzisz?	Co myślisz?	Czego nie wiesz?
wędrujących ludzi uchodźców nielegalnych imigrantów wodę góry zatokę wrak samochodu ludzi z bagażami	Widok jest piękny. Widoczni ludzie właśnie przyплыли, przyjechali. Nie pasują do tego widoku. Pewnie są uchodźcami. To mogą być całe rodziny. Droga jest opuszczona.	Skąd przyjechali ci ludzie? Dokąd zmierzają? Co mają w plecakach? Gdzie zrobiono to zdjęcie? Po co przyjechali? Czy wcześniej się znali?

Następnie nauczyciel pokazuje uczniom na rzutniku (kolejnym slajdzie) krótki filmik *Co to znaczy być uchodźcą*. Źródło filmu: <https://youtu.be/25bwiSikRsl>, platforma TED Ed.

Po jego obejrzeniu uczniowie odpowiadają na pytania i rozwiązują krótki quiz na kolejnym slajdzie.

- Ile osób na całym świecie zostało zmuszonych do opuszczenia swoich domów, aby uciec przed przemocą i wojną?
- Kim jest uchodźca według międzynarodowej definicji prawnej?
- Co to znaczy ubiegać się o azyl?

→ Nauczyciel pokazuje uczniom, gdzie mogą znaleźć informacje dotyczące problemów uchodźców i azylantów, jeszcze raz przypomina definicje, które były wyjaśnione w filmiku:

Emigrant – osoba, która wyjeżdża z kraju pochodzenia z powodów ekonomicznych, szukająca poprawy losu, pracy itp.

Imigrant – osoba, która przyjeżdża do kraju innego niż kraj pochodzenia.

Uchodźca – osoba, która musi wyjechać z kraju pochodzenia ze względu na prześladowania na tle etnicznym, rasowym, politycznym.

Azyl – forma ochrony udzielana uchodźcom w innym państwie.

Źródło wiedzy: <http://uchodzczy.info/infos/pojecia-i-definicje/>

→ Następnie nauczyciel nawiązuje do konkretnej sytuacji bohatera filmu. Co dla niego znaczyło być uchodźcą? Uczniowie odpowiadają, a nauczyciel zapisuje ich odpowiedzi na tablicy. Uczniowie udzielają odpowiedzi na kolejnym slajdzie.

Przewidywane odpowiedzi

Dla Ramina bycie uchodźcą to ciągła niepewność.

Ramin stara się żyć normalnie, choć musi z rodziną mieszkać w ośrodku dla uchodźców, żyje w ciągłym strachu, musi być dzielny i dbać o siostrę.

→ Następnym punktem lekcji jest rozmowa o rodzinie Ramina i ich sposobie na przetrwanie w tak trudnej sytuacji. Nauczyciel pyta uczniów, co rozumieją pod pojęciem *godność* i czy postawę członków rodziny Mehdipourów można nazwać godną.

Nauczyciel rozmawia z uczniami na temat godnego życia. Uczniowie odpowiadają na polecenie: *Zastanów się, co to znaczy żyć godnie i pełnią życia* na przykładzie postępowania Ramina Mehdipoura i jego rodziny.

Podsumowanie tematu

Na koniec lekcji nauczyciel może jeszcze raz nawiązać do jej tematu i przypomnieć uczniom, jak wygląda sytuacja większości uchodźców. Rodzina Ramina, mimo trudnej sytuacji, w której się znalazła, i tak miała ogromne szczęście, że przeżyła podróż, trafiła do ośrodka dla uchodźców w cywilizowanym i wygodnym miejscu, Ramin i jego siostra mogą się uczyć w szkole razem z fińskimi dziećmi, a cała rodzina ma możliwość wyjścia poza bramy obozu. Warto uczniom wyświetlić choć jedno zdjęcie pokazujące, jak wygląda większość tego typu obozów w południowej Europie czy północnej Afryce, np. obóz na greckiej wyspie Lesbos, który jest przeludniony, a ludzie przebywają w nim przez wiele lat w koszmarnych warunkach.

Źródło zdjęcia:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lager_Moria_auf_der_Insel_Lesbos,_Griechenland_30.08.2020.jpg

Praca domowa

Nauczyciel prosi uczniów, aby w ramach pracy domowej napisali lub odpowiedzieli na slajdzie, jak ich zdaniem mogły potoczyć się losy rodziny Mehdipourów po deportowaniu z Finlandii.

Karta pracy nr 1

Co widzisz?	Co myślisz?	Czego nie wiesz?